

Læreplan i vg3 aktivtørfaget

Fastsett som forskrift av Utdanningsdirektoratet 18. mars 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 frå Kunnskapsdepartementet med heimel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjeld frå 01.08.2022

Om faget

Fagrelevans og sentrale verdier

Vg3 aktivitørfaget handlar om å utvikle yrkesutøvarar som kan dekkje det behovet samfunnet har for aktivitetstilbod som medverkar til meistring og innhald i livet for ulike brukarar. Faget skal bidra til at yrkesutøvarane kan planleggje og leie eigna og målretta aktivitetar som held ved like eller betrar funksjonane til brukarane og gir dei opplevingar av meistring, trivsel og glede. Vidare skal faget bidra til at yrkesutøvarane kan ta ansvar for utstyr og ergonomi, økonomiforvaltning og administrative oppgåver. Faget skal òg bidra til å utvikle sjølvstendige og omstillingsdyktige aktivitørar som kan tilpasse seg framtidige behov for kompetanse i arbeidslivet.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnlaget for opplæringa. Vg3 aktivitørfaget skal bidra til å sikre likeverdige tenester for alle grupper i samfunnet. Vidare skal faget bidra til å motivere og leggje til rette for at menneske som har aktivitetsvanskar kan vere aktive, åleine eller saman med andre. Faget skal òg stimulere til eigenaktivitet, læring og utvikling og skape forståing for kor viktig dette er for menneskeverdet.

Kjerneelement

Aktivisering og meistring

Kjerneelementet aktivisering og meistring handlar om aktivitetar som fremjar heilskapleg helse og trivsel. Det handlar òg om korleis kroppen er bygd opp og fungerer med utgangspunkt i det friske mennesket. Sentralt er motivering og tilrettelegging for å stimulere brukarar til eigeninnsats. Vidare handlar kjerneelementet om tilrettelegging av varierte aktivitetar for ein aktiv og sunn livsstil som medverkar til meistring og glede for dei ulike brukarane.

Aktivitetsleiing og administrasjon

Kjerneelementet aktivitetsleiing og administrasjon handlar om planlegging av aktivitetar og om samhandling i aktiviseringsprosessen. Vidare handlar det om samspel med brukarar, pårørande og andre aktørar og om å leie aktivitetar for enkeltpersonar og for grupper. Kjerneelementet handlar òg om å forvalte utstyr og økonomi for aktiviseringsarbeidet.

Kvalitetssikring, etikk og teknologi

Kjerneelementet kvalitetssikring, etikk og teknologi handlar om korleis aktivitetane møter menneske frå ulike kulturar i ulike livssituasjonar med toleranse og respekt. Det handlar om kva innverknad sjukdommar har på

aktivitetsnivået til den enkelte og på korleis aktiviteten må leggje til rette aktivitetar. Å kartleggje funksjonsnivået til brukarane og observere kva verknad aktivitetane har, står sentralt. Kjerneelementet handlar vidare om universell utforming og om bruk av hjelpemiddel, velferdsteknologi og annan teknologi i yrkesutøvinga. Etske retningslinjer, lovverk om helse, miljø og sikkerheit og prinsipp for hygiene og smittevern inngår òg.

Tverrfaglege tema

Folkehelse og livsmeistring

I vg3 aktivitørfaget handlar det tverrfaglege temaet folkehelse og livsmeistring om å førebyggje einsemd, og rettleie og motivere brukarar til å vere i aktivitet og ha eit sunt kosthald. Det tverrfaglege temaet handlar òg om å leggje til rette for aktivitetar som medverkar til meistring og innhald i livet.

Demokrati og medborgarskap

I vg3 aktivitørfaget handlar det tverrfaglege temaet demokrati og medborgarskap om å vise respekt for ulikskapar hos brukarane. Vidare handlar det om brukarmedverknad og medbestemming. Det handlar òg om korleis partane i arbeidslivet samarbeider for å utvikle eit betre arbeidsliv.

Berekraftig utvikling

I vg3 aktivitørfaget handlar det tverrfaglege temaet berekraftig utvikling om å gjere miljøbevisste val ved bruk av materiale og andre ressursar. Det handlar òg om korleis forbruk, gjenbruk og aktivitetar påverkar miljøet.

Grunnleggjande ferdigheiter

Munnlege ferdigheiter

Munnlege ferdigheiter i vg3 aktivitørfaget inneber å lytte til og samtale med brukarar. Det inneber òg å kommunisere munnleg med samarbeidspartnarar og å leie ulike grupper. Det vil òg seie å informere brukarar og kollegaer om aktiviseringsprosessar.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i vg3 aktivitørfaget inneber å formidle meiningar skriftleg og å skrive vurderingar og dokumentasjon av arbeidsprosessar. Det inneber òg å skrive ulike rapportar, søknader og bestillingar, å bruke eit presist fagspråk og å bruke illustrasjonar, skisseteikningar og symbol.

Å kunne lese

Å kunne lese i vg3 aktivitørfaget inneber å innhente informasjon om brukarar, å forstå faglitteratur, lovtekstar og plandokument og å finne litteratur som eignar seg til å lese saman med eller for brukarar. Det inneber òg å forstå symbol, illustrasjonar og kroppsspråk.

Å kunne rekne

Å kunne rekne i vg3 aktivitørfaget inneber å setje opp enkle budsjett, føre rekneskap, rekne ut vekt, volum og mengd, kalkulere pris og forstå statistikk og diagram.

Digitale ferdigheiter

Digitale ferdigheiter i vg3 aktivitørfaget inneber å kommunisere, formidle og innhente informasjon digitalt til bruk i faglege nettverk og å dokumentere eige arbeid. Det inneber òg å bruke digitale ressursar i aktiviseringsarbeidet. Vidare inneber det å bruke digital dømmekraft, følgje reglar for personvern og vise nettvett.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering aktivitørfaget

Kompetansemål

Mål for opplæringa er at lærlingen skal kunne

- vurdere og bruke informasjon om funksjonsevna, behova, interessene og bakgrunn til brukarane i aktiviseringsarbeidet
- setje mål for, planleggje, gjennomføre og vurdere aktiviseringsprosessar ut frå funksjonsnivået til den enkelte brukaren og måla til verksemda
- samtale med og lytte til brukarar og pårørande
- motivere og rettleie brukarar og pårørande i gjennomføring av aktivitetar
- koordinere og leie ulike aktivitetar for enkeltbrukarar og for grupper av brukarar
- planleggje nye aktivitetar ut frå dokumenterte funksjonsendringar hos ein brukar
- bruke digitale ressursar i aktiviseringsprosessen
- følgje reglar for personvern og vise digital dømmekraft
- velje materiale, verktøy og teknikkar til ulike aktivitetar som varetek miljøet

- vurdere korleis forbruk og aktivitetar kan påverke miljøet
- administrere og dokumentere aktiviseringsarbeid i samsvar med måla til verksemda
- setje opp budsjett og rekne ut materialforbruk og pris på aktivitetar og produkt
- kommunisere og samhandle på tvers av tenestene for å oppnå heilskap og samanheng i tilbodet og gjere bruk av annan kompetanse når det er nødvendig
- leie, koordinere og leggje til rette for frivillig arbeid
- utføre arbeidet i tråd med etiske retningslinjer og vurdere eige arbeid
- utføre førstehjelp og følgje rutinar for varsling
- arbeide i samsvar med gjeldande reglar for helse, miljø og sikkerheit og delta i arbeid med internkontroll og kvalitetssikring
- vurdere kva verknad aktivitetar har på den fysiske og mentale helsa til brukarane og dokumentere endringar på bakgrunn av gjennomførte aktivitetar
- følgje gjeldande regelverk for aktivitørfaget
- gjennomføre tiltak som sikrar god hygiene og hindrar smitte
- samarbeide med frivillige og bruke ulike kulturtilbod i aktiviseringsarbeidet
- halde orden på arbeidsplassen og gjere enkelt vedlikehald av utstyr og maskiner
- følgje opp eigne rettar og plikter i arbeidsforholdet og gjere greie for korleis partane i arbeidslivet utfører samfunnsrolla si i den norske modellen

Undervegsvurdering

Undervegsvurderinga skal bidra til å fremje læring og til å utvikle kompetanse. Lærlingane viser og utviklar kompetanse i vg3 aktivitørfaget når dei bruker kunnskapar, ferdigheiter og kritisk tenking til å løyse arbeidsoppgåver i faget.

Instruktøren skal leggje til rette for lærlingmedverknad og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgåver. Instruktøren skal vere i dialog med lærlingane om utviklinga deira i vg3 aktivitørfaget. Lærlingane skal få høve til å uttrykkje kva dei opplever at dei meistrar, og reflektere over eiga fagleg utvikling. Instruktøren skal gi rettleiing om vidare læring og tilpasse opplæringa slik at lærlingane kan bruke rettleiinga for å utvikle kompetansen sin i faget.

Vurderingsordning

Sluttvurdering

Før fagprøva må alle som ikkje har fulgt normalt opplæringsløp, ha bestått ein skriftleg eksamen laga ut frå læreplanen i lærefaget. Eksamen utarbeidast sentralt og sensurerast lokalt. Eksamen skal ikkje ha førebuingssdel.

Opplæringa i vg3 aktivørfaget skal avsluttast med ei fagprøve. Alle skal opp til fagprøva som normalt skal gjennomførast innanfor ei tidsramme på to til tre vorkedagar.